

РЕШЕНИЕ

№ 6113

гр. София, 19.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 50 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА ИВ. ТОДОРОВА**

при участието на секретаря **ЛИЛЯНА ЛЮБ. АНДОНОВА**
като разглежда докладваното от **ДЕСИСЛАВА ИВ. ТОДОРОВА** Гражданско дело № 20221110159549 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК.

Предявен по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК е иск с правно основание чл. 266, ал. 1 от ЗЗД, във вр. чл.258 от ЗЗД, вр. чл. 286 от ТЗ, и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД от „А-к.и.“ ЕООД срещу „С.е.“ ЕАД, за признаване за установено в отношенията между страните, че ответното дружество дължи на ищеца сумата 3110,40 лева с ДДС за главница, представляваща сбор от 1026 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.07.2021 г. по Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на съоръжения с повишена опасност по обособена позиция 1, 1026 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.08.2021 г. по Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на съоръжения с повишена опасност по обособена позиция 1, 270 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.07.2021 г. по Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове по обособена позиция 2, 270 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.08.2021 г. по Договор №СЕ22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове по обособена позиция 2, ведно със законна лихва от 27.05.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата 215,14 лева за мораторна лихва за периода 19.09.2021-25.05.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК, издадена по ч.гр.дело № 27640/2022 г. по описа на СРС.

Ищецът поддържа, че вземането за главница е неизплатено възнаграждение от ответното дружество, в качеството на възложител, по договор за изработка за предоставени услуги. Поради неплащане в срок претендира обезщетение за забава. Претендира разноски.

Ответникът моли исковете да бъдат отхвърлени, като не спори, че страните се намират в търговски правоотношения по двата договора; за извършените услуги изпълнителят издава данъчни фактури, съобразно договора, както и дължимата сума от страна на ответника и счита, че е изпълнил задълженията. Оспорва претенцията за съдебни разноски, на осн. чл. 3 от ГПК.

Съдът, като обсъди въведените в процеса факти, с оглед на събраните по делото

доказателства и поддържани доводи, преценени при условията на чл. 235, ал. 2 от ГПК, по свое убеждение намира за установено от фактическа и правна страна следното:

На основание чл. 146, ал.1, т.3 и т.4 от ГПК, за безспорно и ненуждаещо се от доказване е обявено обстоятелството, че страните са сключили Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на съоръжения с повишена опасност по обособена позиция 1 и Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове по обособена позиция 2. От предметното съдържание на договор №СЕ-22/30.01.2020 г. се установява, че ответникът е възложил на ищеца извършването на следните услуги: по обособена позиция 1 - абонаментно поддържане на повдигателни съоръжения, включващо ежемесечен оглед и проверка на състоянието на механизми на крановете, металоконструкцията и подкрановите им пътища, отстраняване на появилите се дефекти, свързани с безопасна експлоатация на крана, които изискват: регулирана на спирачките, регулиране на крайните изключватели, възстановяване действието на отделни бутони на командния пулт, демонтаж и монтаж на команден пулт, демонтаж и монтаж на контактори за управление, обезопасяване на кабели с нарушена изолация – за периода до окончателно отстраняване на дефектите; както и по обособена позиция 2 - абонаментно поддържане на специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове, включващи извършване на сервизно техническо поддържане на системи за безопасна работа съгласно изискванията на „Наредба за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателни съоръжения“ на 17 броя специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове, собственост на „С.е.“ ЕАД – поделение „Трансенерго и РП“, както и извършване на ежемесечен технически преглед на подмените съоръжения и издаване на протокол, като специализираните автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове, подлежащи на абонаментна поддръжка са изчерпателно изброени и конкретизирани в чл. 1, ал. 3, тире 2 от договора. В чл. 7 от договора са предвидени и цените за предоставяните от ищеца услуги, като за услугите по обособена позиция 1 ответникът е поел задължението да заплаща сумата от 1026 лв. месечно, но не повече от 24 624 лв. без ДДС за времето на изпълнение на договора, а за услугите по обособена позиция 2 - ежемесечно сумата от 270 лв., но не повече от 6480 лв. без ДДС за времето на изпълнението на договора, при уговорени максимални стойности съответно 35 000 лв. без ДДС и 25 000 лв. без ДДС, ако към договора се включат и допълнителните ремонти, съобразени с условията на чл. 1, ал.2 за срока на действие на договора. Уговорена е и цената за един ремонтен час – 22 лв. без ДДС, и цените за извършване на ежемесечен технически преглед на всяко от изчерпателно изброените в чл. 1, ал.3, тире 2 от договора съоръжения и издаване на протокол. Страните са уговорили и срок за плащане на цените за извършените услуги, а именно ежемесечно в срок до 30 дни от датата на издаване на надлежно издадена от изпълнителя фактура. В чл. 9, ал.1, т.1 от договора е изрично посочено, че всяко от плащанията по договора следва да бъде извършено по банков път въз основа на фактура за дължимата сума за абонамент за съответния месец. Съгласно чл. 16 от договора, предаването на изпълнението на услугите се документира с протокол за приемане и предаване, подписан от контрагентите в 2 оригинални екземпляра.

В изпълнение на задължението, установено в чл. 16 от съглашението, за удостоверяване предаването на изпълнението на услугите, страните са съставили 22 броя приемо-предавателни протоколи за извършени дейности по ежемесечна поддръжка на повдигателни съоръжения и технически преглед на съоръженията с повишена опасност за м. юли и август 2021 г., надлежно подписани от страните, чието авторство не е оспорено. От същите се установява, че през месеците юли и август 2021 г. изпълнителят е предоставил описаните в договора услуги по обособена позиция 1 и 2, като изпълнението им е прието от ответника без забележки, което обстоятелство също не се оспорва от страните. С оглед на това, ищецът е издал на ответника Фактура №0000100633/19.08.2021 г. за сумата от общо 3110,40 лв. с ДДС, представляваща сбор от начислените такси „поддръжка“ по обособени позиции 1 и 2 от процесния договор за месеците юли и август 2021 г.

За изясняване на спора по делото е изслушана съдебна счетоводна експертиза, чието заключение, преценено по реда на чл. 202 ГПК, съдът намира за обективно и компетентно изготвено. Съгласно изводите на вещото лице, процесната фактура е осчетоводена в счетоводството на ищеца, като е включена в дневника за продажби и в справката декларация за данъчен период м. август 2021 г. Фактурата е осчетоводена и при ответника, включена е в дневника за покупки и справката-декларация за м. септември 2021 г., като ответното дружество е ползвало и правото си на приспадане на данъчен кредит. В тази връзка следва да се посочи, че ползването на данъчен кредит представлява недвусмислено признание на възложителя, че е приел изработеното, признание на паричното задължение по фактурата и доказва неговото съществуване. Така и представеното от ответната страна платежно нареждане за кредитен превод в лева от 15.12.2022 г., видно от което ответникът е заплатил по банкова сметка на ищеца сумата от 3110,40 лв., при посочено основание - процесната фактура. Ето защо съдът приема, че горепосочените действия на ответника, в т.ч. и извършеното в хода на настоящото производство плащане, което на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК следва да бъде взето предвид от съда, представляват извънсъдебно признание на спорните факти, което преценено в съвкупността с останалите доказателства по делото, съгласно чл. 175 от ГПК, подкрепят доводите на ищеца за това, че е възникнало процесното правоотношение, по което ответникът е приел работата, с оглед на изпълнение на насрещните задължения на ищеца, и от което произтича процесното задължение на длъжника в твърдения от ищеца размер.

Съгласно задължителните разяснения, дадени в мотивната част на Тълкувателно решение № 3 от 27.03.2019 г. на ВКС по тълк. д. № 3/2017 г., ОСГТК, при предложено от длъжника изпълнение със забава на лихвоносно парично задължение, което не е достатъчно да покрие лихвите и главницата, длъжникът може да посочи кой елемент на дълга погасява, но този избор не е обвързващ за кредитора. Кредиторът може да приеме така предложеното изпълнение; да откаже да приеме изпълнението, ако няма интерес от частичното плащане или да извърши погасяването по реда на чл. 76, ал. 2 ЗЗД. В случая от представените по делото писмени доказателства, неоспорени от ищеца, се установява, че в хода на настоящото производство ответникът е заплатил сумата от 3110,40 лв., като е упражнил правото си на избор посочвайки като основание за плащането фактурата, издадена от ищеца за дължимата главница за такси „поддръжка“ по обособени позиции 1 и 2 по процесния договор за м. юли и август 2021 г. Съгласно изводите на експерта по допуснатата ССЧЕ, плащането е осчетоводено в ищцовото дружество, като със същото е погасено именно задължението на ответника за главница, така както е посочено от длъжника в платежното нареждане. Изложеното дава основание на съда да приеме, че това представлява приемане от страна на кредитора с конклюдентни действия на изпълнението по избора на ответника – в този смисъл Решение № 477 от 26.07.2021 г. на САС по в. т. д. № 318/2021 г. С оглед на това, последващото изявление на кредитора, отправено в съдебно заседание, с което изрично не приема упражнението от ответника избор, като претендира прилагането на реда за погасяване по чл. 76, ал. 2 ЗЗД, е ирелевантно, доколкото същото следва приемането на изпълнението на длъжника. При това положение, съдът намира, че предвид осъщественото от ответника плащане на 15.12.2022 г. вземането на ищеца за главница е погасено, поради което и претенцията му за сумата от 3110,40 лв. следва да бъде отхвърлена. Съобразно чл. 235, ал. 3 от ГПК, решението на съда трябва да отразява действителното правното положение между страните по делото към момента на приключване на устни състезания, като се вземат предвид новонастъпилите доказани факти, които са от значение за спорното право.

Съгласно клаузата на чл. 8, ал. 1 от договора, ищецът предоставя на ответника 30-дневен срок от издаване на фактурата за плащането на посочената в нея сума, т.е. налице е валидна уговорка относно падежа на задължението за плащане на главния дълг. По делото безспорно се установи възникването на главен дълг, както и неговият размер, като извършеното от ответника плащане не заличава последиците от забавата. Ето защо съдът намира, че за заявения период ищцовата претенция за обезщетение за забава е основателна. Съобразно правомощието си по чл. 162 ГПК и чрез използване на лихвен калкулатор, съдът

определи размера на лихвата сумата 215,14 лв., поради което предявеният акцесорен иск подлежи на уважение.

Предвид правопогасяващият ефект на плащането на главницата исковата претенция за нея подлежи на отхвърляне, но не поради неоснователност, а поради погасяване на спорното материално право в хода на процеса. Ето защо съдът приема, че като последица от предявяване на искова молба ответникът трябва да заплати на ищеца поисканата законна лихва върху главницата, считано от 27.05.2022 г. – датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, до изплащане на вземането – 15.12.2022 г., в размер на сумата 175,41 лв., определен от Съда по реда на чл. 162 от ГПК при служебно прилагане на лихвен калкулатор. Съдебните разноси също следва да се възложат в тежест на ответника, тъй като по арг. от чл. 78, ал. 2 ГПК, е дал повод за водене на делото, вкл. с подаване на възражението по чл. 414 от ГПК (вж. и Определение №60295/02.08.2021 по ч.гр.д. №1495/21 год. III г.о. ВКС). Съобразно разясненията, дадени с Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в настоящото производство подлежи на реализация и отговорността за разноси в рамките на заповедното производство, за което компетентен да се произнесе е искивия съд. Ищецът има право на съдебни разноси за исковото производство и за заповедно производство, доколкото последното се явява предшестваш етап на настоящото дело, за сумата общо 3263,02 лв. за платени държавни такси, възнаграждение на вещо лице и на адвокат.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „А-к.и.“ ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: *****, срещу „С.е.“ ЕАД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: *****, по реда на чл.422 от ГПК иск с правно основание чл. 266, ал. 1 от ЗЗД, във вр. чл.258 от ЗЗД, вр. чл. 286 от ТЗ, за признаване за установено, че „С.е.“ ЕАД, с ЕИК: *****, дължи на „А-к.и.“ ЕООД, с ЕИК: *****, сумата 3110,40 лева с ДДС за главница, представляваща сбор от 1026 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.07.2021 г. по Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на съоръжения с повишена опасност по обособена позиция 1, 1026 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.08.2021 г. по Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на съоръжения с повишена опасност по обособена позиция 1, 270 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.07.2021 г. по Договор №СЕ-22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове по обособена позиция 2, 270 лв. без ДДС за такса "поддръжка" за м.08.2021 г. по Договор №СЕ22/30.01.2020 г. за абонаментно поддържане на специализирани автомобили, подвижни работни площадки и автомобилни кранове по обособена позиция 2, поради извършено от „С.е.“ ЕАД в хода на процеса плащане, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.дело № 27640/2022 г. по описа на СРС.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че „С.е.“ ЕАД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: *****, дължи на „А-к.и.“ ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: *****, на основание чл. 214, ал. 2 от ГПК, във вр. чл. 86, ал.1 от ЗЗД, сумата 175,41 лева, представляваща законна лихва, начислена върху главница от 3110,40 лева, за периода от 27.05.2022 г. - дата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение вх. №106038/27.05.2022 г. по описа на СРС, до 15.12.2022 г. - дата на извършено от „С.е.“ ЕАД в хода на процеса плащане, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.дело № 27640/2022 г. по описа на СРС.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че „С.е.“ ЕАД, с ЕИК: *****, със седалище и

адрес на управление: *****, дължи на „А-к.и.“ ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: *****, на основание чл. 422, ал.1 ГПК вр., чл. 86, ал.1 ЗЗД, сумата 215,14 лева – мораторна лихва за периода 19.09.2021-25.05.2022 г., за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК, издадена по ч.гр.дело № 27640/2022 г. по описа на СРС.

ОСЪЖДА „С.е.“ ЕАД, с ЕИК:*****, със седалище и адрес на управление: *****, да заплати на „А-к.и.“ ЕООД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: *****, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата 3263,02 лева – съдебни разноси по ч. гр. дело №27640/2022 г. и гр. дело №59549/2022 г., и двете по описа на СРС, 50-ти състав.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от настоящото Решение да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____